

ZPRAVODAJ

plzeňské diecéze

12/2020

PROSINEC

Také letos se konala akce Svíce pro naše zemřelé. (foto Jana Lazarová)

VZPOMÍNKY a PROSBY
za naše zemřelé...

...vhazujte **SEM**

Milí čtenáři.

Nyní je celý rok téměř za námi a před námi se již otevírá rok nový. Lidé si posílají PF, přání k Vánocům a k novému roku. Přejí si, aby ten nový rok byl opravdu šťastný, a také to očekávají. Před rokem jsme se opravdu nenadáli, co všechno letos prožijeme. Byly to trpké zkušenosti. Strach, obavy, nedůvěra nás provázely po celý rok, a to i v době, kdy jsme se domnívali, že všechno je již za námi. Pro nás je důležitá naděje. Strach, obava, stres, to nemůže být náš program. Dějinami Starého zákona se vine jako zlatá nit naděje: Přejde Vykupitel, který odstraní všechnu nespravedlnost, bídu i zoufalství a nastolí království pokoje a míru. Je mi líto všech, kteří se stali oběťmi koronaviru, kteří prošli touto těžkou zkouškou. Je to velká zkušenost, je to znamení, které nám Bůh dal. On zaručuje, že těmito zkouškami projdeme posílněni a zoceleni. Během roku jsme nyní dospěli k době adventní, která nám připomíná dlouhé období, kdy lidé očekávali příchod Vykupitele. Byla to pro ně velká naděje. Když přišla na svět dívka Maria, málokdo tušil, že ona je tou vyvolenou dívkou, kterou předpověděl prorok Izajáš: „Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel, to je Bůh s námi.“ (Iz 7,14) „Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni... Jeho vladařství vzroste a pokoje nebude konce.“ (Iz 9,5). To všechno se naplnilo po dovršení historického adventu. Každým rokem prožíváme advent. Vzpomínám na roráty, které zaznívaly v katedrále každou neděli při ranní mši svaté. Za druhé světové války bylo mnoho domažlických občanů v koncentračním táboře. Tam o Vánocích s určitou nostalgií vzpomínali na advent v Domažlicích, kdy se hrála z kostelní věže každou neděli píseň „Posel z nebe vychází“. V nehostinných a smutných poměrech se rozhodli, že se postarají o to, aby tato tradice dál pokračovala. Proto až dosud hrají hudebníci každou adventní neděli z věže kostela tuto píseň, která připomíná okamžik Zvěstování, kdy archanděl Gabriel oznámil Panně Marii, že právě ona bude matkou Bohem slíbeného Vykupitele. Doufám, že letos budeme prožívat advent tak, jak jsme zvyklí, a tak se budeme moci připravit na slavení Vánoc. Tyto svátky se podle slov básníka Jaroslava Vrchlického dotýkají lidských srdcí. Tento velký básník dovršil svůj život právě v Domažlicích bezprostředně po svátku Narození Panny Marie. Tehdy p. převor Bébar ještě stačil v ranních hodinách posloužit umírajícímu a udělil mu svátost pomazání nemocných. Tak velký básník za zvuků ranních zvonů odevzdal svou duši Pánu.

Přeji Vám, abyste letos prožili radostný advent a připravili se tak na slavení Vánoc. Možná, že budou skromnější, možná, že ještě budeme zažívat obavy z pandemie, ale Bůh je nade vším. Dá nám sílu, abychom s radostí v srdci i letos prožili svátky Narození našeho Pána, Vykupitele, kterého předpovídali proroci a jehož s touhou očekávaly celé generaci našich předků. Přeji vám všem požehnanou adventní dobu a radostné Vánoce.

P. Emil Soukup

Milé sestry, milí bratři.

Vstupujeme do adventu, který je úplně jiný, než jaký kdokoli z nás zažil. Je to advent, ve kterém příchod našeho Pána Ježíše Krista zůstává jakoby nahý, bez různých příkras komerčního i liturgického oslavování. Tak nám všem moc přeji, aby toto nahé těšení se na malé děťátko, zabalené jen do plenek, bylo něčím, co nás koncentruje na podstatné. Že to děťátko, na které čekáme, je Immanuel, Bůh s námi, který pro nás přišel a pro nás se stal člověkem. Požehnaný advent.

biskup Tomáš Holub

Co se stalo

Do pomoci v boji proti koronaviru se zapojili také kněží plzeňské diecéze.

(2. listopadu 2020 připravila Jana Lazarová)

„Prosím, myslíme i nyní na nemocné okolo nás a prosíme o Boží ochranu pro všechny, kteří se v náročné situaci dnešních dnů o nemocné starají a v boji proti pandemii jsou v první linii,“ napsal mimo jiné plzeňský biskup v dopise, který se četl 11. října 2020 při všech bohoslužbách v plzeňské diecézi. (Dopis je zveřejněn na www.bip.cz.)

Protože biskup Tomáš prodělal onemocnění COVID-19 už v polovině září letošního roku, rozhodl se, že daruje svou krevní plazmu, která bude využita při léčbě aktuálně nemocných. „Nemám pochybnosti, že je to správné rozhodnutí,“ řekl. Plzeňský biskup nejdříve absolvoval všechna potřebná vyšetření, krevní plazmu daroval ve středu 4. listopadu. Pokud jste také prodělali onemocnění COVID-19, neváhejte a obraťte se na zařízení transfúzní služby, kde vám poskytnou náležité informace. Třeba se i vy stanete vhodným dárce krevní plazmy. Do pomoci v boji proti epidemii koronaviru se aktivně zapojil také další kněz z naší diecéze. O svou čerstvou zkušenost se s námi podělili P. Vlastimil Kadlec OMI a P. Romuald Štěpán Rob.

„Když se situace kolem epidemie koronaviru začala vyostřovat a zhoršovat, ptali jsme se, jestli by mohla naše oblátská komunita nějakým způsobem pomoci,“ říká P. Vlastimil Kadlec. „P. Günther Ecklbauer kromě péče o farnosti také působí na částečný úvazek jako kaplan ve věznici Plzeň Bory, P. Petr Dombek je moderátorem farností Dolní Belá a Ledce, které nám byly od září nově svěřeny, takže má spoustu odpovědnosti a práce navíc. No a pak jsem tu já. Vzhledem k tomu, že v době sílící epidemie jsou farní aktivity omezeny (farnosti tedy zvládáme obhospodařit), řekli jsme si, že bych mohl v téhle náročné situaci pomoci jako dobrovolník.“ Plzeňská nemocnice už tehdy vyzývala k zapojení a pomoci zájemce z řad dobrovolníků, P. Vlastimil tedy uvažoval o tom, že se přihlásí. „Pak nás ale napadlo, že severní Plzeňsko bylo před dvěma týdny jedním z nejvíce postižených míst. Možná by tedy bylo dobré pomáhat lidem přímo tady na místě. Koneckonců když

se dostaneme zase k jiným lidem, i k těm nevěřícím, může to prospět i naší farnosti.“ P. Vlastimil tedy zavolal na plaskou sociální službu a nabídl svou pomoc. „Byla to úžasná shoda okolností – zrovna jim vypadl pán, který rozvážel obědy, takže jsem rovnou nastoupil místo něho. Čtyři až pět hodin denně rozvážím po okolí obědy, případně když lidé potřebují něco nakoupit nebo pomoc v domácnosti, tak jim pomůžu. Denně najedu asi 30 kilometrů.“ Svou službu považuje plaský oblát jen za maličkost, je to ale služba velmi potřebná. Pracovníci v sociálních službách, kteří mají na starosti i zdejší domov pro seniory, jsou totiž často v karanténě, vlastně se v ní pořád střídají. „Nejsem v první linii, ale dělám to, co je teď u nás zrovna třeba.“ P. Vlastimil zatím neví, jak dlouho tato jeho služba potrvá. Je ale připraven případně nabídnout svou pomoc zase na jiném místě. Do rozvozu obědů se jako dobrovolníci zapojili např. také P. Piotr Marek a P. Janusz Karol Romański, kteří pomohli Charitativní pečovatelské službě v Blovicích.

Karlovarské krajské nemocnici nabídl svou pomoc P. Romuald Štěpán Rob, který zde působí jako sanitář. „Když jsem se na biskupství dozvěděl, že mám 30 dní nevybrané dovolené, moje rozhodnutí bylo jasné,“ říká P. Romuald a vzpomíná na svou nedávnou zkušenost, když byl zaopatřovat pacienta na infekčním oddělení a zblízka viděl, že zdravotníci nestíhají. „Po úvodním zaškolení jsem podepsal potřebné papíry a pak už jen stačilo domluvit se s vrchní sestrou. Teď jsem k dispozici zdravotníkům a pomáhám se základní péčí o pacienty: poklidím pokoj, převleču postel, přinesu jídlo, odnesu nádobí, převezu pacienta na jiný pokoj,

pustím kyslík, vynesu záchod...“ P. Romuald pomáhá na covidovém oddělení, kde právě leží asi deset pacientů, kteří nedokážou dýchat sami, a tak dostávají kyslíkovou pomoc. „Pomoc zdravotníků je hluboce lidská a profesionální, je to ale samozřejmě také náročné na psychiku. Musíme nosit ochranné pomůcky (skafandr a brýle), žádný povrch našeho těla nesmí být vystaven případné nákaze. Protože se soustředíme na lidi, vlastně si ani neuvědomujeme, že vypadáme trochu děsivě, jako kosmonauti letící na Mars. Chudák jeden pán si myslel, že jsme ho unesli do vojenské laboratoře.“ To, že je knězem, vnímá podle P. Romualda především personál nemocnice: „Občas dojde i na nějaké rozhovory, ale to jen tak při běhu. Musíme si udržet pozitivní náladu.“

V Domově sv. Alžběty v Plzni se jako sanitáři zapojili do pomoci např. také P. Pavel Petrašovský a P. Libor Buček.

Prazdroj lidem podpořil revitalizaci plzeňské katedrály.

Ve veřejném hlasování v grantovém programu Prazdroj lidem dostala nejvíc hlasů revitalizace katedrály sv. Bartoloměje v Plzni. Všem hlasujícím moc děkujeme za podporu!

Katedrála sv. Bartoloměje v Plzni je turistickou a duchovní dominantou nejen města Plzně, ale i celého Plzeňského kraje. Zároveň má dlouhodobou historii a je silně spjata s místní komunitou. Z tohoto důvodu se Biskupství plzeňské rozhodlo pro nejrozsáhlejší opravy za posledních 100 let. Cílem je především zachovat původní interiér, který je dnes již ve velmi špatném až havarijním stavu a potřebuje rozsáhlé restaurátorské práce. Kromě revitalizace stávajících prostor dojde také na rozšíření a zatraktivnění prohlídkových okruhů katedrály. V plánu je otevření doposud nepřístupných míst v podkroví a vytvoření nové stálé expozice. Těmito kroky chce Biskupství plzeňské vytvořit místo, kde se místní obyvatelé mohou zastavit, nadechnout a užít si chvíli klidu obklopeni prostředím, které v sobě snoubí vysokou duchovní a uměleckou hodnotu. Vznikne také prostor pro pořádání nových kulturních aktivit, jakými jsou varhanní koncerty a setkání pěveckých sborů.

<https://www.prazdroj.cz/odpovednost/podpora-komunit/plzen>

<https://www.bip.cz/cs/revitalizace-katedrally-sv-bartolomeje-v-plzni>

Celostátní setkání mládeže.

Z důvodu nepříznivé situace ohledně Covid-19 a vzhledem k rozhodnutí biskupů se Celostátní fórum mládeže přesouvá na jaro 2022 a Celostátní setkání mládeže na srpen 2022.

Sekce pro mládež ČBK slaví 30 let existence.

Letos v říjnu si Sekce pro mládež ČBK připomněla 30 let od svého založení. Při této příležitosti sloužil 16. října mši svatou P. Kamil Strak (ředitel Sekce pro mládež), bohoslužbu z kaple salesiánů v Brně-Žabovřeskách přenášelo Radio Proglas. Uvedeno bylo také nové video, které je k vidění na webu www.cirkev.cz/mladez.

LISTOPAD

2. listopadu sloužil biskup Tomáš Holub bohoslužbu za naše zemřelé.

Svíce pro naše zemřelé, každoroční připomínka těch, kteří překročili práh smrti, se letos konala už popáté. Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a vládním nařízením, omezujícím šíření koronaviru, se nemohlo uskutečnit obvyklé setkání při bohoslužbě za účasti lidu. Svíce pro naše zemřelé proto probíhala on-line – jména blízkých zemřelých i své prosby mohli lidé psát od 26. října až do 8. listopadu do speciálního formuláře na webu plzeňské diecéze (www.bip.cz). Na náměstí Republiky v Plzni u andělíčka, za mříží u katedrály sv. Bartoloměje, byla ve stejné době také připravena truhla, do které lidé mohli vházovat lístečky s prosbami a se jmény svých drahých zesnulých, mohli zde také symbolicky zapálit svíčku. V úterý 27. října (vzhledem k epidemiologické situaci bez účasti širší veřejnosti) vhodili do truhly své prosby za živé i mrtvé také plzeňský biskup Tomáš Holub a primátor Martin Baxa. 2. listopadu od 18:00 sloužil biskup Tomáš bohoslužbu se vzpomínkou na všechny zemřelé, o varhanní doprovod se postaral regenschori Aleš Nosek. Příímý přenos z kaple sv. Jana Maria Vianney ve Františkánské ulici v Plzni bylo možné sledovat na diecézním webu i na sociálních sítích. Všechny prosby a jména zemřelých předal biskup Tomáš mnichům z trapistického kláštera v Novém Dvoře, kteří se budou za všechny naše zemřelé modlit.

12. listopadu zemřel v Kněžském domove ve Staré Boleslavi P. František Klika.

Narodil se 17. května 1939 v Hostouni u Prahy. Na kněze byl vysvěcen 27. června 1970 v Praze. Jako kněz působil ve farnostech Ledce, Líšťany, Číhaná a Pernarec na Plzeňsku, krátce v Manětíně a okolí a dále v Aši a okolí na Chebsku. Šest let žil jako trapistický mnich v klášteře v Novém Dvoře. Poté krátce působil v Plánici a v Rokycanech, odkud odešel na odpočinek nejdříve ke své sestře do Týniště nad Orlicí a pak do Kněžského domova ve Staré Boleslavi.

Pohřební obřady, vedené otcem biskupem Františkem Radkovským, se konaly ve čtvrtek 19. listopadu 2020 ve 14 hodin v kostele sv. Mikuláše v Týništi nad Orlicí. Po nich bylo tělo zesnulého uloženo do rodinného hrobu na místním hřbitově. Vzhledem k epidemiologické situaci se pohřbu zúčastnila jen nejbližší rodina.

15. listopadu proběhla pod záštitou biskupa Tomáše připomínka Světového dne obětí dopravních nehod.

V otevřeném kostele Nanebevzetí Panny Marie v Plzni se lidé mohli tiše zastavit, zapálit svíčku a zapsat jména zemřelých do pamětní knihy.

18. listopadu, v Den modliteb za oběti sexuálního zneužívání, sloužil biskup Tomáš bohoslužbu ve farnosti Plzeň-Lobzy. Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a aktuálním vládním nařízením šlo o bohoslužbu bez účasti veřejnosti.

25. listopadu proběhl 3. ročník akce připomínající pronásledované pro víru, Červená středa.

„Červená středa nás zve k veřejné podpoře pronásledovaných pro víru. Určitě je dobře připomenout společnosti, která žije v pokoji a pohodě, že i dnes je na světě mnoho těch, kteří trpí pro víru. Někde trpí jen ústrky a nemožností studovat či pracovat, jinde se musejí skrývat nebo všechno opustit a utíkat jako uprchlíci, jinde jde dokonce o vězení či popravy. Je dobře, když se dozvědí, že je na světě mnoho lidí, kteří na ně myslí v modlitbě. Může je to povzbudit. Je dobře, když se pronásledovatelé dovědí, že je vidí celý svět. A je nakonec dobře, když my sami se zamyslíme nad statečnou vírou mučedníků. Naše mentalita nás často vede ke kompromisům. Vyhnete se tak konfliktům, ale zůstáváme pak věrnými? Moudrost nejde hlavou proti zdi, ale nevzdává se a zůstává věrná i za cenu oběti, protože má naději. Mučedníci pro víru netrpí pro subjektivní osobní názor či vlastní přesvědčení, ale pro Boha, kterému uvěřili, pro věrnost společenství bratrů a sester ve víře. Nezrazují víru jen proto, že Bůh a jeho přísliby jsou pro ně víc než nabídky světa či sám život. Žijeme ve významné době velkých mučedníků, kteří nám nastavují zrcadlo. Jak bych asi obstál na jejich místě? Jak dosvědčuji svou věrnost víře v mých podmínkách? Říká se, že žába se horkou vodou nespálí, protože včas uhne. Když ji však dáte do studené vody, kterou budete ohřívat, nechá se uvařit, protože nepozná, kdy by měla vyskočit. V podobné situaci jsou někdy věřící, které nikdo nepronásleduje, a přesto se mohou víře zbaběle zpronevěřit. Červená středa přijatá vážně pomáhá nejen pronásledovaným.“

Jan Graubner, předseda ČBK, arcibiskup olomoucký
(převzato z webu www.cirkev.cz)

Symbolem akce, připomínající pronásledované pro víru, je červené světlo. Jím bude 25. listopadu nasvícena např. budova Biskupství plzeňského a průčelí kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Františkánské ulici v Plzni. V případě příznivé epidemiologické situace proběhne modlitební procesí mezi katedrálou a kostelem Nanebevzetí Panny Marie. (Akce proběhla v době, kdy byl tento zpravodaj už v tisku.)

Rozhovor s Petrem Janem Vinšem o Červené středě si můžete přečíst v letošním říjnovém čísle Zpravodaje plzeňské diecéze, o loňském průběhu akce v naší diecézi jsme psali letos v lednu.

Milí přátelé,

v tomto měsíci dostáváte poslední várku úryvků z Písma k našemu letošnímu diecéznímu mottu „Nebojte se, já jsem přemohl svět.“

Na začátku výběru těchto úryvků bylo povědomí o textech, které najdete různě na internetu a které říkají, že v Bibli se výzva „Neboj(te) se“ najde celkem 365x, tedy na každý den roku. Začal jsem tedy hledat a počítat (v Českém ekumenickém překladu) a našel jsem tam „Neboj se“ 65x; „Nebojte se“ 43x; „Nemějte strach; nestrachujte se; neměj(te) starost; nedělejte si starosti; netrapte se, neděs se“ celkem 27x; dále výzvu „Bát se Hospodina“ (v různých variantách) 129x, což ale stále nedává oněch 365 výskytů.

Zjistil jsem pak, že existuje kniha, která možná inspirovala další texty o 365 úryvcích „Neboj(te) se“. Je to kniha „365 Days of Fear Not“ („365 dní Nebojte se“ nebo asi lépe přeloženo „365 dní beze strachu“), kterou sestavil v roce 2008 pastor David Komolafe, který spolu se svou manželkou vede sbor Above All Christian Gathering v Torontu.

Byl jsem zvědavý, jak se s úryvky „Nebojte se“ dostane k číslu 365, zda máme tak rozdílné překlady Bible, ale není to tak. „Nebojte se“ (v různých variantách) má autor v knize pro cca první polovinu roku. V té druhé části nabízí úryvky, které jsou nějakým způsobem opakem strachu: úryvky o odvaze, lásce, víře a o vítězství nad strachem ze smrti a nemoci.

I když tedy úryvků „Nebojte se“ není v Bibli tolik, jak se říká, věřím, že některé z těch, které jsme vám během roku nabídli, se vás nějak osobně dotkly a budou vás provázet i nadále. Přeji vám požehnaný čas adventu a Vánoc.

Jindřich Fencel

Úryvky k meditaci na prosinec (podle ekumenického překladu – ČEP):

111. **Nezoufejte, nebojte se** zprávy, která se v zemi proslychá; v tomto roce přijde jedna zpráva a v dalším roce další zpráva: Násilí vládne v zemi a vládce bude proti vládci. Jr 51,46

112. Můj duch stojí uprostřed vás. **Nebojte se!** Ag 2,5

113. Jako jste byli zlořečením mezi pronárody, dome judský a dome izraelský, tak budete požehnaním, až vás zachráním. **Nebojte se!** Jednejte rozhodně. Zacharjáš 8,13

114. Ted' naopak mám v úmyslu obdařit v těchto dnech Jeruzalém a judský dům dobrem. **Nebojte se!** Za 8,15

115. **Nesmíš mít před nimi strach**, neboť Hospodin, tvůj Bůh, Bůh veliký a vzbuzující bázeň, je uprostřed tebe. Dt 7,21

116. „Nepřikázal jsem ti snad: Buď rozhodný a udatný, **neměj strach a neděš se**, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš?“ Joz 1,9

117. Dále jim řekl: „Jděte, jezte tučná jídla a pijte sladké nápoje a posílejte dárky těm, kdo nemají nic připraveno. Dnešní den je zajisté svatý našemu Pánu. **Netrapte se!** Radost z Hospodina bude vaší záštitou.“ Neh 8,10

118. **Nestrachujte se!** Nebudte zmateni. Což jsem ti vše neohlašoval a neoznamoval už předem? Vy jste moji svědkové. Což je Bůh kromě mne? Jiné skály není, já o žádné nevím. Iz 44,8

119. A neshánějte se, co budete jíst a co pít, a **netrapte se** tím. Lk 12,29

120. **Netrapte se** žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. Flp 4,6

Nebojte se úzkosti

Byl jsem na návštěvě u svého kamaráda. Jeho vnímavé srdce mi pomáhá v rozhovoru otevírat i velmi niterná témata, jež se mi daří sdílet jen s nemnoha lidmi. Stalo se tak i tentokrát, když jsme, jako už mnohokrát před tím, potřebovali mluvit o svých úzkostech. Odborně by se asi naše sdílení dalo nazvat „zkušenost environmentální úzkosti“. Je lidstvo ještě vůbec schopno změnit svůj život, aby nezničilo tuto zemi a samo sebe? Stala se naše závislost na konzumu už tak silnou, že se z ní nejde vymanit? Má ještě vůbec smysl do tohoto zanikajícího světa rodit děti? Zachvátí-li úzkost srdce až takovouto silou, uvolní paradoxně obrovskou, nadlidskou sílu. Jsou lidé, kteří, nehledě na následky, jdou a poutají se k těžním strojům na uhlí, jiní tráví dny posty a noci na modlitbách, jiní dostanou odvahu k občanské angažovanosti. A všichni se stávají, přestože, nebo právě proto, že jsou jen kapičkou v moři, proroky. Proroky, kteří mají sílu usilovat o změnu. Proroky, jimž úzkost dává vidět to, co jiní nevidí nebo nechťejí vidět.

V tomto světle se mi najednou úzkost přestala jevit jako nějaké psychické trauma, jež je třeba léčit a nakonec se od něj oprostit, ale naopak jako nutný prostředek, který prorokovi pomáhá dělat to, na co by jinak neměl sílu. Slova proroků z Bible, která na mě působí depresivně, jako „vezmi si můj život, Hospodine“ nebo „má duše je smutná až k smrti“, se mohu snažit při četbě přeskočit jako něco nepatřičného. Nebo v nich naopak mohu vidět ten nejsilnější projev přítomnosti Boží, moci vysvobozující z temnoty zla.

V prorokově srdci se tak snoubí hluboká radost z Hospodinovy síly a lásky spolu s hlubokým žalem nad zlem ničícím Boží dílo. Prorok se nesnaží tento žal ve-

doucí k jeho vlastní smrti v sobě nějak „uzdravit“, protože doufá v Boží slovo, které jasně říká, že kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život takto s prorokem ztratí, nalezne jej.

Pokud jste dočetli až sem, možná už trochu chápete nadpis tohoto pojednání. Celý rok 2020 jsme se nechali provázet diecézním mottem, které se nám mělo stát uzdravením ze strachu, ze strachu, jenž ochromuje, uzavírá a dusí či bere svobodu. Pokud bychom ale nerozlišovali mezi strachem a úzkostí, a nevnímali tvůrčí potenciál prorocké úzkosti, nenašli bychom asi nikdy cestu ke skutečnému osvobození od strachu.

Nebojme se tedy koronaviru, ale prožívejme úzkost nad jeho následky pro lidi, nebojme se konce světa, ale prožívejme úzkost nad jeho ničením, nebojme se o osud vyděděných, zneužívaných, vyhnaných a mučených lidí, ale prožívejme úzkost z toho, co zakoušejí. Nebojme se o osud církve, ale prožívejme úzkost nad jejím zesvětštěním, nad její koketérií s politickou mocí, nad její neschopností vnímat potřeby lidí, nebojme se... ale mějme úzkost...

P. Petr Bauchner

Ptáme se také vás: Jak se vyrovnáváte se strachem?

Strach může být i zdravou reakcí, kterou bychom přemáhat neměli. To, co přemáhat máme, je buď přemrštěná obava z reálného nebezpečí, nebo silná emoce spojená s nebezpečím naprosto nereálným. Jedno i druhé nás čas od času zaskočí a obojímu se snažíme čelit.

Od malička jsem bázlivá a stydím se za to. Svůj strach přemáhám různými způsoby, které se vyvíjejí spolu s tím, jak stárnu a jak zároveň se mnou stárnou i moje osobní strašidla. V prvních letech života jsem strach z příznaků přemáhala útekem do úkrytu. Věřila jsem, že stačí zakrýt si oči rukama, a pokud nikoho nevidím, nevidí nikdo mě. „Já tu nejsem,“ říkala jsem pro jistotu. A když ani to mě strachu nezbavilo, strčila jsem hlavu pod peřinu a vytvořila si tam pelíšek.

Ve škole jsem strach přemáhala předstíráním statečnosti. Bezhlavě jsem se vrhala do bazénu nebo na sjezdovku, musela jsem to udělat tak rychle, aby mě strach nestačil spoutat. Četla jsem Verneovky a hrála si v bezpečí u kamen na hrdiny zmítané bouří, ale hra zůstávala (jen) hrou.

Na táborech jsme strach přemáhali pozvolným nácvikem odvahy. Teprve tam jsem pochopila, že hrdinou se nikdo nerodí a táborová hra by bez zbabělců nefungovala. My zbabělci jsme se naopak těšili pozornosti, protože jsme museli vynakládat mnohem víc odvahy než naši přirozeně stateční kamarádi. Navíc se ukázalo, že neustálým opakováním téhož si nakonec člověk chtě nechtě nějaký ten zárodek odvahy vypěstuje. Přestane se bát tmy, bahna, zimy, a po letech možná zjistí, že se o něco méně bojí života vůbec.

V dospělém věku jsem podobným nácvikem přemohla klaustrofobii (chorobný strach z uzavřených prostorů). Do kanceláře v nejvyšším patře budovy jsem vybíhala pěšky, protože jsem měla nepředstavitelnou hrůzu ze zavírajících se kovových dveří výtahu bez okénka. Neodvážila jsem se ani zkusit, co by to se mnou mohlo udělat, kdybych tím výtahem jela. A pak jsem si vzpomněla na tábory a nácviky odvahy. Tenkrát tam každý postupně překonával to, s čím se

potýkal nejvíc. Nacvičovala jsem jízdu přes jedno patro, pak přes dvě patra a tak dále. Při zavírání dveří jsem zavřela oči a začala odříkávat básničku, která mi vydržela až do automatického otevření dveří ve vyšším patře. Postupně jsem fobii překonávala. Když mi bylo nejhůř, modlila jsem se, abych aspoň dojela nahoru živá. Připadalo mi ale, že Pán Bůh mě vybízí, abych s tím něco udělala. „Pane, zachraň mne,“ chtělo se mi volat, ale uvědomila jsem si, že jsem už velmi stará a dávno bych měla vědět, že problém (a nejen problém výtahu) je pouze v mé malověrnosti.

Mnohokrát v životě jsem přemáhala strach předstíráním statečnosti, které jsem nebyla schopna. Ale několikrát mi byla statečnost darována, strach se někam vypařil. Etymologicky bývá strach dáván do souvislosti se základem, který znamená ztuhnutí, strnutí. A možná v daném případě jde o ztuhnutí srdce či celkovou sevřenost těla, kdo ví? Nejlépe se strach přemáhá láskou. A to je pak vzácnost, zázrak. Tam, kde je hodně lásky, není pro strach místo.

Pavla Loucká

Nebojte se!

Svíce pro naše zemřelé

Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci proběhla letos bohoslužba se vzpomínkou na naše zemřelé bez účasti lidu. Záznam bohoslužby, kterou plzeňský biskup Tomáš Holub sloužil 2. listopadu v kapli sv. Jana Maria Vianney, najdete na webu plzeňské diecéze. Zveřejňujeme zde přepis promluvy otce biskupa:

Jsme zde proto, abychom oživilí naši naději. Naději v to, že lidský život je natolik vzácný, že nekončí smrtí a zapomněním. Že existuje živá naděje na setkání s těmi, které jsme měli rádi a které máme rádi i nadále, ale už je nemůžeme obejmout, protože zde nejsou s námi. Litujeme všech okamžiků, kdy jsme nestáli na straně dobra, které živí naději, kdy jsme propadli malomyslnosti či jsme mysleli na sebe, a ne na druhé. Vzbudme naději jako průvodkyni touto chvílí setkání s těmi, kteří nás předešli přes práh věčnosti.

Lukáš 15, 1–9 (liturgický překlad)

Přicházeli k němu samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětaadvadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.‘ Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětaadvadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují. Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.‘“

Znamením naděje je kotva. Kotva, která se používá proto, aby se spustila ve chvíli, kdy má loď přestat něco nebezpečného – nějakou bouři nebo situaci, ve kterém je velmi pravděpodobné, že jinak by se ocitla na mělčině. Kotva se spustí, aby tu loď, i přes vlnobití a velký vítr, udržela na jednom místě. Aby dala lodi možnost, že bude moct znovu vyplout a řídit směr své plavby.

Jestliže dnes mluvíme o naději ve vztahu k našim zemřelým, je to právě naděje, že naše životy nekončí rozloučením u hrobů či v urnových hájích, ale že i přes bránu smrti směřují k setkání, které je plné života. My potřebujeme tuto naději, aby i naše loď života potom mohla plout dál. Protože v okamžiku, kdy bychom naději na toto setkání neměli, byla by naše láska k blízkým, která nás provázela,

něčím, co by nám mnohdy nedovolilo plout dál. Stalo by se to, co se může stát lodi, která nemá kotvu, která zkrátka nemá pevné místo, na kterém by mohla zůstat stát v okamžiku, kdy se kolem valí vlny a vítr bouří. Taková loď se pak bez roztrhaných plachet může dostat na širé moře, ve kterém se ztratí. Když nemá naději na znovusetkání se svými blízkými, může se člověku, který ztratil někoho milovaného, stát, že už životem nekráčí, ale bludně se potuluje, protože ztratil možnost svůj život řídit a jít dál tak, aby jeho putování mělo směr.

A tak dnes budeme vzpomínat i na ty lidi, kteří – protože měli rádi někoho, koho ztratili – jsou ve svém životě ztraceni v širém moři dalších událostí a vztahů, které se jich ale nedotýkají a které oni neumějí řídit.

Může se také stát, že v okamžiku, kdy se ztratí kotva naděje, ocitne se loď na mělčině. Na místě, z něhož se nemůže hnout. Někteří lidé po ztrátě svých blízkých jako by zůstali stát na jednom místě, jako by nebyli schopni se pohnout ani o píd, protože jejich loď života uvízla. Protože neměli kotvu naděje. A jsou možná také lidé, kteří právě proto, že ztratili kotvu naděje, vidí svou loď roztržštěnou o nejbližší skalisko. Sami ztrácí možnost žít dál, ve vlastním životě jsou ohrožováni tím, že nemají vlastní kotvu a živly kolem jsou silnější.

Prosíme dnes o kotvu naděje ve vztahu k lidem, kteří jsou nám blízcí a kteří už přešli práh smrti. Věříme, že touto kotvou je víra ve shledání s naším Bohem, který člověka volá do života a také na něho čeká v okamžiku, kdy končí jeho pozemské putování. Bůh čeká na každého člověka, jak o tom mluví i úryvek z Evangelia podle sv. Lukáše (15,1–9). Věříme, že Bůh nechává celé davy lidí stát jen proto, aby čekal na jednoho konkrétního člověka, který se zatoulal nebo už přešel na místa, kam my za ním nemůžeme. Úryvek, který jsme četli, nám říká, že ta radost – která je autenticky božská a ke které jsme pozváni, abychom jí byli také nakaženi – je právě ta radost ze setkání s tím, kdo se vydal na cestu, která z pohledu davu vypadá už jako cesta ztráty, ze které není návratu. Ježíš nám říká, že takový je Bůh, ve kterého můžeme mít naději. Takový je Bůh, do jehož rukou můžeme vložit jména našich zemřelých, abychom se společně s bratry trapisty modlili za ně a za naději pro nás. Abychom se modlili za naději v setkání u Boha, který hledá každého jednotlivce, který se vydal z lidského pohledu na cestu ztráty, který překročil práh smrti. Kéž nám v životních plavbách tato kotva naděje nechybí.

P. Bogdan Stępień představuje Řád sv. Pavla I. Poustevníka

Jaké jsou okolnosti vzniku řádu paulínů?

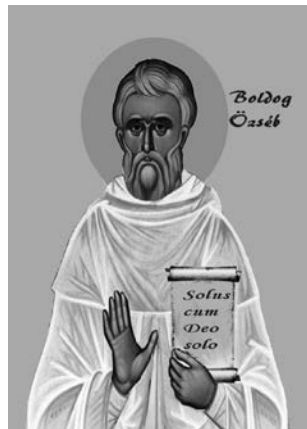
Řád paulínů – řád sv. Pavla I. Poustevníka – není pojmenován po svém zakladateli. Sv. Pavel, první poustevník, žil na přelomu 3. a 4. stol. v Egyptě, řád vznikl až v 13. stol. v Maďarsku. Jak tedy paulíni přišli ke svému jménu?

Maďarský biskup Bartoloměj z Pécs, který kdysi byl benediktinem, se během svých cest setkal s poustevníky. Protože byl zastáncem řeholní obnovy z Cluny, poustevnictví ho zajímalo. Bartoloměj založil s poustevníky klášter sv. Pavla na hoře Patacs a napsal první pravidla, zásady pro život v jejich komunitě. Téměř ve stejné době kanovník Eusebius (blahoslavený kanovník z Ostřihomi) také shromáždil poustevníky do kláštera.

Eusebius byl inspirován vlastní zkušeností: viděl malé plamínky ohně roztroušené po lese; když se shromáždily v jeden plamen, vzniklo z nich světlo. To Eusebia inspirovalo ke shromáždění poustevníků. Také tento klášter vznikl na hoře, šlo o klášter Svatého Kříže na hoře Pilis. Nejdříve o sobě poustevníci nevěděli, až později se oba kláštery spojily. Eusebius byl zvolen prvním provinciálem a řád byl pojmenován podle jednoho ze světců, které poustevníci uctívali. První oficiální název řádu se objevuje v roce 1263: Bratři svatého Pavla I. Poustevníka.

Kdo byl svatý Pavel I. Poustevník?

Pavel se narodil roku 228 v Egyptě, byl to vzdělaný, schopný muž. Ve 3. století, v době pronásledování křesťanů, odešel při jednom z takových pronásledování do ústraní, aby si zachránil život. Původně se chtěl vrátit, v samotě ale došlo k úplné proměně Pavlova života: samota se mu zalíbila. Jediný člověk, který se pak s Pavlem setkal, byl Antonín Veliký, díky němuž se lidé z církve i ze světa o Pavlově novém životě dozvěděli. I dnes, po tak dlouhé době, nás svatý Pavel může inspirovat. Třeba právě tím, že dokázal úplně změnit svůj život, když v nových podmínkách objevil své povolání ke kontemplativnímu životu.

S životem sv. Pavla I. Poustevníka je spojen i erb našeho řádu. V centru erbu je palma, nad palmou havran s chlebem a pod palmou dva lvi. Jaký je jejich symbolický význam? Palma dávala Pavlovi to, co potřeboval k životu – z jejího listí si udělal jednoduché oblečení, plody palmy jedl. A havran s chlebem připomíná to, co známe z Písma svatého, z života proroka Eliáše: „...*havrani mu přinášeli chléb...*“ (1 Kr 17). Když chtěl Antonín podruhé navštívit Pavla na poušti, našel ho už mrtvého. Bez nářadí Antonín nemohl poustevníka pohřbít. Tradice ale mluví o dvou lvech, kteří přišli a vyhrabali v zemi jámu k pohřbení těla. Proto jsou v erbu paulínského řádu dva lvi. Ještě jednou připomínám, že sv. Pavel je naším vzorem a patronem, ale není zakladatelem řádu.

Jaké byly významné okamžiky v historii řádu?

Řád byl schválen Svatým stolcem až v roce 1308 a přijal řeholi sv. Augustina. Jedním z rysů řádu paulínů je od začátku zdůrazňovaná chudoba. Znamením jednoduchého života je také oblečení, původně z nebíleného plátna. Dodnes nosíme bílé hábity. První generální kapitula je datována rok po schválení řádu, od té doby byl hlavním představným tzv. generál. Řád se velice rychle rozvíjel v Maďarsku, kde vznikl, a také v Chorvatsku.

V roce 1382 byl založen první klášter na území Polska, v Čenstochové (Częstochowa) na Jasné Hoře. V té době šlo o nejznámější klášter paulínů, dnes na tomhle významném místě žije přes 100 řeholníků a přichází sem mnoho poutníků.

V Polsku vznikaly ještě další kláštery, ve vrcholném okamžiku řádu existovalo 8 provincií a řeholníci žijící v 300 kláštorech.

Velkou ranou pro řád paulínů byl rok 1526. Uherská armáda pod Moháčem byla poražena Turky, s čímž bylo spojeno i zničení našich klášterů. Byli povražďeni řeholníci v Maďarsku, kláštery, kostely, knihovny i archivy byly spáleny. Jistěže to nebylo jednoduché, ale řeholní život řádu pokračoval. Další obtíže pak přinesla vláda císaře Josefa II. a rušení klášterů. Na přelomu 18. a 19. století bylo Polsko rozděleno – část pod vládou rakouského císaře, část pod Pruskem a část pod Ruskem. Kláštery byly zrušeny na území Pruska (r. 1813) i v Rusku (r. 1864). Takže z paulínských klášterů zůstaly pouze dva: jeden v Čenstochové a jeden v Krakově. (Krakov ještě nebyl pod vládou císaře, takže císař nemohl klášter zrušit.) Kláštery zůstaly jen dva a nemohly spolu komunikovat. Když pak ale Polsko získalo nezávislost a obnovila se možnost klášterního života, mohl být i život řádu paulínů obnoven.

Řád vznikl v Maďarsku, ale přežila komunita v Polsku – řád paulínů se tedy stal nikoli maďarským, ale typickým polským řádem. Postupně se podařilo obnovit i řeholní život v Maďarsku a v Chorvatsku – tyto státy jsou dnes pro nás výjimečné, protože mají místní řeholníky. V ostatních zemích jsou to převážně Poláci.

A jak to vypadalo v Čechách? Na území dnešní České republiky existovaly dva kláštery: Moravský Krumlov a Obořiště. V Moravském Krumlově je v současné době obecní úřad a v Obořišti je pasták. Byl jsem se tam podívat. Zvenku to vypadá jako klášter, ale uvnitř je zachovaná jen jedna místnost s původními malbami.

Ve srovnání s jinými řády není náš řád velký – na celém světě je nás 500 v 71 společenstvích. I když jsou ty kláštery v různých státech světa, pořád jsme

typicky polským řádem. V některých zemích jsou pouze Poláci, např. tady v České republice.

Čím je charakteristický řád sv. Pavla I. Poustevníka?

Po celá staletí charakterizuje náš řád takové zvolání či motto: *Solus cum Deo solo – Sám s Bohem*. Řeholník přebývá sám tváří v tvář Bohu. Během dějin se způsob života měnil. Původně se paulíni nezabývali pastorcí, ale žili v ústraní, podobně jako dnes trapisté. Časem za nimi ale přicházelo stále více poutníků, a se vznikem poutních míst sílila potřeba sloužit lidem. Někteří bratři paulíni pak tedy dostali na starost pastorcí, zatímco ostatní zůstávali v ústraní. Pastorační potřeby byly ale stále větší, takže bylo třeba, aby se nakonec v této oblasti angažovali všichni paulíni. Pořád v nás ale zůstává touha spojit obojí: kontemplaci i apoštolát. Je třeba si uvědomit, že člověk může pracovat v pastorcí, jen pokud je opravdu zakotven v Bohu. Není to vždycky jednoduché.

Jaké jsou hlavní důrazy našeho řádu? Jde především o pěstování kontempace Boha o samotě a o zalíbení ve společné liturgické modlitbě. Dále je to život naplněný prací a duchem pokání. Třetím charakteristickým rysem je zvláštní úcta k Bohorodičce Panně Marii a následování jejích ctností. Dále vnímavost pro potřeby doby, která je inspirována Duchem svatým. I řád se může křečovitě držet nějakých pravidel, ale u nás je kladen důraz na otevřenost. K čemu nás Bůh potřebuje v dnešní době? K horlivé službě v apoštolátu, při hlásání Božího slova, při vysluhování svátostí, zejména svátosti smíření. (Svátost smíření je v tomto smyslu výrazně spojena s Jasnou Horou. Jasná Hora je považována za místo proměny, poutníci zde chtějí přijmout svátost smíření.)

Ještě jednu zajímavost o paulínech můžeme zmínit. V našem řádu máme takový zvyk, že žádní bratři nejsou po smrti svatořečení. Na životě samotném musí být svatost vidět. Řeholník musí naplno sloužit Bohu.

Máme klášter v Tatrách na takovém kopečku. Původně tam byl dřevěný rodinný dům, který tam stále stojí. Během války v něm bydlela paní, která vlastnila

vysílačku. Když Němci přišli, tak tu vysílačku (schovanou v úlu) nenašli. Ta paní pak z vděčnosti, že se jí nic nestalo, chtěla nějakému řádu svůj dům a pozemek svěřit. Bylo to krásné místo, ale na samotě bez příjezdové cesty, takže tam žádný řád nechťel. Ale protože my máme poustevnické kořeny, vyhovovalo nám to. Vznikl tam tedy náš exerciční dům. A časem i farnost. Dnes už je tam také příjezdová cesta a zase spousta lidí, už to není poustevna. Jako bohoslovec jsem do Tater rád přijížděl – na exercicie i jen tak za odpočinkem.

Co vás do řádu přivedlo?

Lidé přicházejí do řádu z rozmanitých důvodů. Pokud jde o mě, v roce 1978 jsem byl poprvé na Jasně Hoře. Slyšel jsem o Jasně Hoře v naší farnosti, která na to místo zorganizovala pouť. Zúčastnil jsem se. A když jsem tam pak byl ráno na mši svaté, to místo mě tak zaujalo, že jsem zatoužil vstoupit do řádu s tím místem nerozlučně spojeným. Tehdy jsem byl na střední škole ve třetím ročníku a chtěl jsem hned po dokončení toho školního roku vstoupit k paulínům jako řeholní bratr. Nikomu jsem o tom neřekl. Když pak byl na návštěvě u sousedů náš pan farář, chtěl jsem ho doprovodit domů. Využil jsem situace a řekl jsem mu o svém úmyslu. On mi ale řekl: „Ne. Nejdřív uděláš maturitu. Do řádu vstoupíš až potom.“ Jsem mu za to vděčný. A po maturitě jsem skutečně vstoupil do řádu paulínů. Nejdříve jsem byl v noviciátu. Noviciát je taková „mateřská škola“, období, kdy adept poznává řád a řád zase poznává svého možná nového člena. Je třeba čas k ověření toho, jestli je člověk povolán k životu v řádu. Po noviciátě se skládají sliby – na rok nebo na tři roky. A potom, když chce řeholník žít jako řeholní kněz, prochází odlišnou formací. Pro zájemce o kněžství jde o 2 roky filozofie a 4 roky teologie. Náš řád má seminář v Krakově. Dále jsem působil na dvou mariánských místech v Polsku. Po 9 letech mí představení rozhodli, že mám jít do Ostravy. Byl to pro mě šok, protože jsem dosud neměl nic společného s češtinou. Tak jsem se divil a trouchu vzpouzel, jak mohu působit v Ostravě, když neumím česky. Ale můj představený mi řekl: „Nevadí. Naučíš se.“ Začátky nebyly jednoduché. Komunita v Ostravě vznikla v roce 1994, dva roky po vzniku komunity jsem byl ustanoven jako farář a představený, působil jsem tam 21 let.

V roce 2017 vzniklo nové místo působení paulínů – v Plzni jsme už přes 3 roky.

Připravila Jana Lazarová.

Zeptali jsme se našich kněží

Jaký byl rok 2020? Co jsme se v něm mohli naučit?

P. Jakub Holík

Myslím si, že prožívání roku 2020 je velmi dobře zachyceno v úvodnících a dalších textech letošních čísel zpravodaje, které doporučuji prolistovat a přečíst si znovu. V některých jsem vyjádřil i já své myšlenky a postřehy. Pokud bych měl z toho vybrat něco, co pro mě charakterizuje tento rok, byla by to fotografie na titulní straně červnového zpravodaje, kde jsou vyfoceni pracovníci biskupství spolu s otcem biskupem s rouškami na obličeji a v tričku s diecézním mottem „Nebojte se“. Během tohoto „podivného“ roku jsem si mnohokrát vzpomněl na rozhovory s mými přáteli a studenty v Římě v devadesátých letech minulého století, kteří sem přicházeli z chudých zemí Afriky, Asie či Latinské Ameriky. Když jsme diskutovali o síle evangelia pro každodenní život, často zaznělo z jejich úst asi toto: „Tady v Evropě je těžké žít evangelium, protože tu nemáte zkušenost chudoby, lidské závislosti na Hospodinu, záchrany v těžkých každodenních situacích, žijete tu ze svých sil a na Boha si vzpomenete jen někdy. Naopak tam, kde je vše nesamozřejmé a nejisté, zaznívají slova evangelia o záchraně, spáse, odpuštění, solidaritě a pomoci těm nejchudším a nejzranitelnějším jasně a srozumitelně a jsou zdrojem víry a naděje, ale i výzvou ke konkrétním činům, před kterými nejde uhnout, vymluvit se, utéci.“

V tomto podivném, ale zároveň pozhnaném roce, kdy je mnohé kolem nás i v nás otřeseno, zpochybněno, znejistěno, můžeme zažít něco z toho, o čem mluvili moji chudí bratři v Římě před 30 lety. Zažít sílu a pravdivost Božího slova pro konkrétní situace našeho života jako obdarování, které proniká do hlubin srdce, které přináší jistotu lásky Boží, útěchu, naději, radost a stává se výzvou. Prorocké motto naší diecéze pro tento rok „Nebojte se, já jsem přemohl svět.“ mluví za všechno.

Často si připomínám slova sv. apoštola Jakuba: „Jak můžete říkat: „Dnes nebo zítra budeme obchodovat a vydělávat.“ – vždyť přece vůbec nevíte, co bude zítra! Spíše máte mluvit takto: „Dá-li Pán, budeme živi a podnikneme to či ono.“ (4, 13–15)

A tak vyhlížejme v tomto duchu i následující rok 2021, abychom, dá-li Pán, v něm žili inspirováni Božím slovem a spoléhali na něho. Po celý rok nás budou provázet slova proroka Habakuka: „I kdyby pole nevydala pokrm, já přesto budu jásat v Hospodinu, svém spasiteli.“ (3, 17-18). Mnoho zdaru.

P. František Radkovský

Končíme zvláštní rok. Takový, jaký ještě nikdo z nás neprožil. Přinesl mnoho negativního, ale i pozitivního.

Téměř celoroční zápas s pandemií, která překvapivě zachvátila celý svět, ukazuje na negativní stránku pluralismu. A je překvapivé, že se pandemie rozšířila i přesto, že se mnoho států právě kvůli ní uzavřelo. Ukázala nám, jak je lidstvo i přes svoje možnosti téměř bezbranné, respektive jak náročné kroky musí podnikat i za cenu velkých ztrát sociálních (především v nedostatečném vzdělávání dětí a mladých lidí), ztrát ekonomických (včetně ztráty zaměstnání) a navíc i značných ztrát na lidských životech.

Zastavme se nejdříve nad technickými pozitivními důsledky. Ukázala se nám potřebnost a důležitost moderní techniky. Především internetové spojení nám umožňuje jednat a vést konference a porady na dálku, pracovat a učit z domova, také dává možnost účastnit se bohoslužeb, byť jenom virtuálně, ale přesto působivě. Jednání prostřednictvím videokonferencí umožňuje ušetřit čas a peníze na cestování a také uskutečňovat videosestkání, která by jinak pro svou vzdálenost a celosvětovou rozlehlost vůbec nebyla možná. S tím mám zkušenosti už několik let (videokonference s biskupy z různých částí světa), ale teď se mi to stalo záležitostí každodenního života.

Nyní se chci zastavit u duchovních nároků, které pandemie přinesla. Především je to otázka bohoslužeb, které jsou pro veřejnost v době přísných omezení prakticky nepřístupné. Pastýři ztratili kontakt s těmi, kdo jsou jim svěřeni, a zdá se nám, jako by si lidé, aspoň do určité míry, odvykli od účasti na bohoslužbách. Tak se to aspoň jevílo v letních měsících, kdy byla omezení účasti na bohoslužbách zrušena. Ti, kteří spoléhali téměř výlučně na duchovní „obsahu“ od svých pastýřů, si během přísných omezení zvykli žít bez ní a tento zvyk jim zůstal, i když už omezení přestala. Vyplývá z toho, že je třeba věřící učit, že mše svatá je důležitá, ale není to jediný důležitý prvek duchovního života. Je třeba, aby si zvykli na pravidelnou a důkladnou každodenní modlitbu. Aby si zvykli na denní četbu z Písma svatého. Potom jim, aspoň doufám, přijde opět samozřejmé zúčastnit se v neděli mše sv. s přijímáním Eucharistie.

Je důležité, aby si uvědomili, že základní částí církve není farnost, ale jejich rodina, a v ní je tedy třeba rozvíjet víru a pěstovat náboženský život. Podporovat se v něm navzájem, vychovávat vlastním příkladem ve víře své děti a vědět, že v takovém společenství víry je přítomen Ježíš, jak to slíbil: „...kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“ (Mt 18,20). Takové živé společenství víry nám nezruší žádná pandemie.

Zeptali jsme se našich kněží

Navíc je třeba ho také doplnit dobrými skutky služby. Mnozí lidé, často i naši příbuzní a známí, jsou v tomto období víc odkázáni na pomoc druhých. Dónést jim nákup, častěji jim zavolat, aby se necítili tolik opuštěni, případně jim poskytnout i další služby podle jejich potřeb, by mělo patřit k samozřejmostem našeho běžného života.

Jako nejdůležitější důsledek letošního roku tedy považuji nové probuzení a oživení naší víry a praktického života z ní. Kéž bychom si to všichni uvědomili a s Boží pomocí to uskutečňovali.

P. Pavel Petrašovský

Viděl jsem jeden vtip na internetu. Tvářilo se to jako stránka, kam mohou lidé psát recenze na různé produkty, a oním posuzovaným zbožím byl rok 2020. Z pěti hvězdiček byla vybarvena jen jedna a byl připsán stručný komentář: „Mám s tím špatné zkušenosti, v žádném případě nedoporučuji.“

Na první vlnu pandemie se celá společnost – a asi i my křesťané – dívala trochu jako na novou vzrušující událost, která nás vytáhla z toku nudy všedních dnů. Konečně jsme zas mohli mít pocit, že děláme něco smysluplného, šli a distribuovali jsme roušky, nabízeli jsme, že budeme chodit starým lidem nakupovat, objevovali jsme živé přenosy mší svatých a domácí rodinné bohoslužby a psali jsme články o tom, že každá krize se může stát šancí a že si skrze zkušenost zavřených kostelů můžeme uvědomit, že víra je především osobním vztahem s živým Bohem, a těšili se na to, jak ze zkoušky vyjdeme s nově zodpovězenými otázkami na to, co je v životě opravdu důležité.

Pak jsme se mohli na čas vrátit do kostelů, sundat roušky, pořádat znovu obvyklé farní akce a zas pokračovat tam, kde jsme v březnu skončili. Že by nás to nějak změnilo, nevím, možná si jen neumím věci kolem sebe všimnout.

Podzimní druhou vlnu už prožíváme úplně jinak. Vzrušení z nové situace vystřídalá únava. A ve farnostech se snažíme to nějak překlepat, online mše sv. už nebereme jako novou zkušenost, spíš jako to, co je lepší než nic, my kněží ze setrvačnosti stále připravujeme domácí bohoslužby a rozesíláme je svým farníkům, aniž bychom si dělali iluze, že toho využije víc než tak pět lidí ze sta, v kostelích rozdáváme v určených hodinách Eucharistii a díváme se, kde všichni ti lidé, kteří dřív chodili v neděli na mši, jsou.

Ano, zdá se mi, že jsme jako společnost i církve upadli do velké únavy, že pandemie už pro nás přestává být příležitostí vymýšlet nové metody pastorační a nové pohledy na věc, je to šed' dnů, krize, kterou je třeba přežít, kdy jen doufáme, že se brzy dočkáme znovuotevření kostelů a že do nich pak ještě někdo bude chodit.

A právě tady přichází stará dobrá rada duchovního života: to podstatné se odehrává ve všednosti. Je skvělé, když zažíváme nadšení z exercícií, duchovních obnov a mimořádných doteků Boží přítomnosti, které nás dovedou k rozhodnutí vstoupit do živého vztahu s Kristem, opravdu se modlit nebo žít z Písma. Pak ale přijde zkouška všedních dní, v nichž už velké duchovní zážitky odezní a které prověří opravdovost našich předsevzetí. Když se konvertité ptají, proč se musí tak dlouho připravovat na svůj křest, odpovídáme jim, že jejich nadšení pro Krista musí obstát v obyčejných dnech, nejde jen o to se naučit katechiz-

mus a základní modlitby, na to by stačil měsíc, ale projít výhni všednosti. „Není těžké říci Bohu mám tě rád,“ píše trapista otec Jeroným, „obtíže nastanou, když dodáte slovo navždy“.

A tak možná i to, jak prožíváme druhou vlnu pandemie, odpovídá tomu, co je v duchovním životě normální. Jestliže jsme chtěli první vlnu využít k tomu, abychom se začali modlit v rodinách, obnovili svůj osobní vztah k Bohu nebo v situaci chybějících svátostí a farního společenství po nich konečně začali toužit, přichází teď čas šedivých dní, které tato rozhodnutí prověří, nebo naopak ukáží, že to všechno bylo jen rychlé vzplanutí, jež za nic nestálo.

Samozřejmě, že moc dlouho bez Eucharistie a bez společenství církve žít nedokážeme a „kdyby Pán nezkrátil ty dny, nebyl by spasen žádný člověk.“ (Mk 13,20) Ale přesto tyto dny mohou být požehnané. Produkt 2020 bych v žádném případě nedoporučil. Ale „těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ (Řím 8,28)

P. Vlastimil Kadlec, OMI

Přežít, nebo prožít?

Tak takový rok nikdo z nás jistě nečekal! Loni přesně touto dobou jsme prožívali obvyklý a zaběhnutý advent a chystali se obvyklým a zaběhnutým způsobem na obvyklé a zaběhnuté prožití Vánoc. A stačilo jen pár týdnů a z obvyklého a zaběhnutého nám toho moc nezbylo...

Z pomalu uplývajícího roku mi vyvstávají zvláště dvě ikonické scény: liduprázdné Svatopetrské náměstí pokropené deštěm 27. března se starým mužem na vyvýšeném prostranství před bazilikou, s křížem za jeho zády a s mocnými slovy znějícími do úplného prázdna. Mluvil o jedné lodi, zranitelnosti, strachu a také o solidaritě, jednotě a obejmutí.

A pak 12. červen a letošní úplně jiná Noc kostelů. A zase prázdno. Tentokrát mezi lešením ve „vybydlené“ plzeňské katedrále. Jen tři židle a kamera před námi. S otcem biskupem Tomášem a Ivanou Čamkovou jsme mluvili o jedné lodi, zranitelnosti, strachu, ale také o solidaritě, jednotě a obejmutí...

Dvě scény a možná zároveň dvě slova, která na mě z celého končícího roku ode všad trčí. Dvě slova, která hluboce promlouvají o pravdě každého z nás a která tudíž mohou také pro každého z nás a pro církve být velkou výzvou i do roku nastávajícího.

Nejistota. Během několika okamžiků nám popadalo takřka všechno, oč jsme se opírali. Ocitli jsme se bez obvyklých jistot, a tedy dezorientovaní a zranitelní. A naše reakce mohla být zjednodušeně vlastně jen dvojí: *musíme to nějak přežít! Pár týdnů to vydržíme... možná pár měsíců... a pak se vrátíme do normálu. Vrátime se do kostelů a život bude zase v pořádku. Anebo: Ne! Právě tohle je kairos, to je ten čas příhodný (2Kor 6,2), pojďme to prožít!*

A těmto dvěma způsobům myšlení pak mnohdy odpovídaly i naše pokusy o interpretaci celé nevídané situace a také naše konkrétní jednání a konání. Všechno jistě v dobé víře a s nejlepšími úmysly.

Tak jsme se často urputně snažili rychle znovu stavět to, co nám pandemie zbořila. Streamování mší zahlítilo sociální sítě... Objevilo se tolik aktivit zaměřených

jen a jen na osobu kněze, ostatní Boží lid se často stal jen pasivním konzumentem. Přesto, že jsme v uplynulých desetiletích znovu objevili pojem rodinné domácnosti církve a tolik promýšleli roli kněze uprostřed Božího lidu. Jako by dočasně chybějící liturgie a svátosti ochromily náš život učedníků, jako bychom se bez chrámů a svátostí ztráceli... Protože možná neznáme jiný způsob, jak zůstat v životadárném vztahu s Ježíšem. To by vypovídalo o naší duchovní bezradnosti a především o hroživém stavu naší pastorace. Oblíbenou činností Ducha svatého je kromě budování i boření. On je silný vítr, oheň, zemětřesení... My jsme zase často experti na stavění toho, co on pro naše dobro srovnal se zemí.

Ale naštěstí se vynořila i díla těch, kteří kairos zahlédli. Při setkání pod katedrálou lešením a při pohledu na Františka mluvícího k „nikomu“ si člověk mohl lehce uvědomit, že i v této často bolestné a tíživé situaci se náš Bůh zase projevuje jako Bůh zázraků, jako Bůh života, jako Bůh zamilovaný do člověka, který je i dnes schopný smrt proměňovat v život. V naší místní církvi máme k tomuto kontemplativnímu pohledu na skutečnost, který vidí věci v celistvosti a prorocky tuší, že to, co je mnohem důležitější než věci samotné, je smysl, který se za nimi skrývá... právě k tomuto pohledu máme u nás mnohem blíže než kdekoli jinde. Vždyť nám už tady té okrasné šlehačky opadaly tuny. My už se roky dotýkáme podstaty. Nejsme (falešně) chráněni církví spoléhající se na svou moc a už vůbec nejsme ve vážnosti ostatních. Ani když se oblékneme do našich hábitů a rouch... Jsme zranitelní, a to je moc dobře. Protože jen tehdy jsme otevřeni k setkání s živým Bohem. Jen tehdy, když nemáme jistoty, když nedržíme všechno pevně ve svých rukou, může Hospodin konat i skrze nás. A tak se v mnoha domácnostech znovu objevovala moc Božího slova, společné modlitby, vzájemného žehnání, odpouštění tváří v tvář druhému... Hlásání Božího slova tak opět mohlo dojít své plnosti nejen ve slavení svátostí, ale často i ve službě bližním. Naše domovy a rodiny, naše nemocnice, sociální ústavy, domy pro seniory... jsou dnes našimi kostely. Chrámy nejsou zavřené! Liturgickým prostorem je zase – jako u prvních generací křesťanů – místo, kde právě jsme. Slavení eucharistie pokračuje v životě. Eucharistická existence... tak tomu říká teologie. Najednou jsme se stali křesťany i v životě. Náš Bůh je opravdu Bohem zázraků. A pak druhé slovo: **spolu**. „Sestra“ pandemie nás uvedla do pravdy o sobě samých i tím, že nám zase připomněla, že jsme strukturálně závislí jedni na druhých. Jsme prostě, ať se nám to líbí, nebo ne, na jedné lodi. To jediné, oč ve skutečnosti jde, jsou vztahy. Ostatní je šlehačka. Najednou jako by se nám proměnil zrak. Ještě před několika měsíci mnozí pravověrní katolíci považovali synodu o Amazonii za heretickou. A z ničeho nic jsme se přes noc ocitli alespoň na několik týdnů v podobné situaci, ve které naše sestry a bratři v Amazonii a v jiných částech světa žijí roky: bez kněží, bez svátostného servisu, bez chrámů... Možná některým i svítlo. Solidarita! Církev je jistě nejglobalizovanější institucí dneška. Vždycky byla. A právě teď se může ukázat tato naše síla. Do toho všeho přichází papež se svou novou encyklikou o bratrství a sociálním přátelství! Fratelli tutti! Žijeme v krásné době. Navzdory všemu. Tento úžasný papežův text se nám bude číst buď moc dobře, nebo moc špatně... Bude záležet i na tom, jak jsme se postavili a jak se stále ještě stavíme k současné podivné době. Jestli ji prožíváme, nebo přežíváme.

Myslím si, že jsme jiní. Že nás tento rok proměnil. A to je dobře. Do nového roku chci vám všem i sobě jednu věc popřát a jednu nepopřát. Nikomu z nás nepřeji návrat do normálu. Byla by to prohra nás všech. Přeji nám ale, abychom pod stroměčkem našli jeden výtisk českého vydání Fratelli tutti a abychom ho četli s jiným, proměněným a otevřeným srdcem, poznamenaným letošní bolestí.

P. Emil Soukup

Přiznávám, že se nerad ohlížím nazpět, raději hledím do budoucnosti. Nicméně vím, že je třeba se čas od času ohlédnout, a tak jsem se vrátil ve vzpomínkách k počátkům svého kněžství. V prvním ročníku v semináři jsme přijímali tonzuru (postřížiny). Klečel jsem tehdy před biskupem, který stříhal mé vlasy v podobě kříže, a přitom jsem spolu s ním recitoval slova žalmu: „Dominus pars haereditatis meae et calicis mei. Tu es, qui restitues haereditatem meam mihi“. Což znamená: „Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, ty mně zachováš můj úděl.“ (Ž 16,5) K tomu jsou připojena slova: „...mám velkou radost ze svého dědictví“. Ta vyjadřují můj kněžský život. Je to dědictví, které mi připravil Pán. V současnosti působím v malém městě, v němž jsem začínal své působení po kněžském svěcení. Stále se sem vracím, a tak vnímám, že domažlická farnost je mým dědictvím. Pochopil jsem, že Bůh stojí vždy na naší straně. V tom spočívá naše naděje, a to i v této době, kdy se vyrovnáváme s koronavirovou krizí, když řešíme problémy, o nichž jsme dříve neměli ani tušení. V každém případě platí, že Bůh je naším dědictvím, dědictvím, které nám stále obnovuje.

P. Pavel Větrovec

Rorate coeli desuper aneb slovo o naději v době korony

Vážené čtenářky a vážení čtenáři plzeňského diecézního zpravodaje!

Možná si vzpomínáte na biblickou knihu Kazatel a na její pozorování zvlášť v prvních kapitolách, že se v lidském životě a počínání vše velmi únavně opakuje. Všichni únavu konkrétně prožíváme a zakoušíme, ale už na začátku verše Kaz 3,16 čteme v určitém protikladu o Bohu: „On učinil všechno krásně a v pravý čas...“

Ještě vloni zaznívaly adventní výzvy typu: „Najděte si uprostřed shonu chvíli na ztišení!“ nebo svědectví o tom, jak někdo byl téměř přinucen se zastavit na půl hodiny nebo na půl dne a prožil přitom něco z kouzla adventu či Vánoc. Dá se důvodně předpokládat, že letos zažíváme a zažijeme i jinou úzkost, než že všechno nestihneme, a že výzva v nadpisu tohoto zamyšlení nabývá obnoveného významu. Obraz nebeské rosy, která má zalázt milostí bezútešně vyprahlou zemi, je nyní mnohem potřebnější i v bezprostředním existenciálním významu. Nemůžeme se volně scházet, zřejmě přijdeme – úplně nebo z velké části – o vánoční trhy. Přijdou pro nedočkávané děti čert, Mikuláš a možná i anděl (?) z ulic měst nebo jen z předsíně do pokoje? A jak tomu bude s koncerty adventní a později i vánoční hudby? Nevím, když to teď píšu, ani to, zda budou v prosinci 2020 aspoň pro omezený počet věřících povoleny veřejné mše svaté, jak bych si velmi přál. Zazpíváme si letos roráty v našich kostelích, jak jsme zvyklí?

Vždy však můžeme alespoň něco dělat. Třeba si najít na internetu (nebo na CD) staročeské roráty zpívané čistými hlasy pražských sester boromejek, jako

doprovod k naší předvánoční práci a snad i jako zamyšlení nad tím, proč tyto ženy daly tímto způsobem svůj život ke službě lidem a jak je k tomu inspiruje sám Pán, který přichází (příchod je latinsky adventus), aby sloužil. Můžeme vyslechnout i jiné nahrávky, a pokud vím, doma je v počtu do pěti osob dovoleno zpívat, jistě s ohledem na ostatní lidi.

V „době korony“ si lépe uvědomujeme náš skutečný stav nejistoty a ohrožení, a tedy i potřeby naděje a spásy daleko více než ještě před nedávnem, kdy si mnozí mysleli, že se přece „dá všechno koupit“. Tento advent a Vánoce nás ke ztišení a zamyšlení poněkud více vede situace, naše poměry jsou chudší a jednodušší než ještě před rokem a lépe si uvědomujeme, co je podstatné a co je vůbec náš lidský život. Každá situace života má i svoji pozitivní stránku a je namístě ji vnímat jako dar. Máme jedinečnou možnost prohloubit v sobě konkrétní touhu po dobru a spáse, které přicházejí jako rosa milosti shůry nebes, jako dar, který i naše vlastní úzkostlivá a rozbolavělá srdce bude lépe disponovat pro příchod Páně, jak uvádí Angelus Silesius: „I kdyby se Kristus tisíckrát narodil a nenarodil se ve tvém srdci, je jeho narození marné.“ Máme jedinečnou možnost jej přijmout právě v tomto čase, využijme ji, prosím.

Přeji Vám všem požehnaný a milostiplný advent i Vánoce!

Z charitního života

v západních Čechách

Tři králové přijdou i on-line

I v lednu roku 2021 se budete moci těšit na tříkrálovou koledu. Tříkrálová sbírka pořádaná Charitou Česká republika oslavila při minulém ročníku 20 let a nepřijdete o ni ani v době, která je tak nevyzpytatelná. Charita se připravuje na různé scénáře, které budou odpovídat aktuálním vládním opatřením, a vždy bude dbát na to, aby zdraví zúčastněných bylo na prvním místě. Jisté však je, že **Tříkrálová sbírka proběhne!** Možná budou koledníci nosit roušky a třeba nebudou moci vstupovat do vnitřních prostorů, bude záležet na aktuální situaci na přelomu roku.

A kdyby přece nemohlo docházet k vřelým mezilidským setkáním a žehnáním domů, která jsou pilířem a velkou přidanou hodnotou této sbírky, budete se moci se třemi králi setkávat alespoň on-line. Charita připravuje kolednická videa, která bude šířit prostřednictvím webů a sociálních sítí, a tak o příjemný zážitek z koledy nepřijdete. Budete-li chtít koledníky obdarovat, budete mít i tuto možnost – a to na oficiálním webu www.trikralovasbirka.cz, kde bude umístěna **virtuální kasička**. I zde Vás potěší video tří králů a virtuální kasička umožní dárci směřovat finanční pomoc do lokality, kde bydlí, a to na základě uvedení PSČ.

Charita

Tříkrálová sbírka 2021 bude probíhat **od 1. do 24. ledna**, tedy o něco déle, než jste byli zvyklí. Na koledování tak bude více času, což bude užitečné zejména při různých omezeních. Stále počítáme s tím, že žehnání koledníkům a svěcení kříd se na začátku ledna uskuteční, byť při menším, povoleném počtu účastníků a možná jen venku. Protože nám ale jde o společné prožívání těchto chvil, budeme zajišťovat videozáznamy.

Výtěžek sbírky putuje každoročně na pomoc lidem v nouzi a na podporu charitních sociálních služeb a projektů. Konkrétní využití darovaných peněz je vždy zveřejňováno na oficiálním webu sbírky a na webech jednotlivých charit. Platí, že 65 % vybraných prostředků se vrací charitám, které je vykoledovaly, 15 % je určeno na podporu sociálních služeb diecézní charity, 10 % na rozvojové projekty v zahraničí (v našem případě jde zejména o podporu vzdělávání chudých dětí v Jižní Americe), 5 % na projekty a služby Charity Česká republika a 5 % jsou zákonné režie sbírky.

Naposledy vyšlo v Diecézi plzeňské okolo svátku Tří králů skoro 4000 koledníků. Tříkrálová sbírka **navazuje na starý zvyk**, kdy kolednická skupinka zazpívá vánoční koledu a požehná domu na dveře, futra či vrata nápisem K + M + B s leto-počtem, jež píše svěcenou křídou. Uvedená písmena jsou iniciálami tří králů (Kašpar, Melichar, Baltazar, ale mohou znamenat také *Kristus mansionem benedicat – Kriste, požehnej tomuto domu*). Za to obdrží malý příspěvek do kasičky.

Tak je možné dnes finančně podpořit velmi potřebné sociální služby Charity (více o nich na www.dchp.cz a stránkách dalších charit). Za Vaše příspěvky do zapечатěné kolední kasičky s charitním logem nebo do virtuální kasičky mnohokrát děkujeme.

Chcete se stát tříkrálovým koledníkem? Kontaktujte místní charitu nebo sekretariát Diecézní charity Plzeň na tel. 377 221 540 nebo 731 433 015, kde Vám poradí s dalším postupem. Jsme za Vás vděční, moc vás potřebujeme a děkujeme za Vaši pomoc!

Děkujeme za podporu v minulých letech a těšíme se na setkávání s Vámi. Nebude-li to možné osobně, tak alespoň virtuálně.

Poděkování za pomoc v Domově sv. Alžběty a v dalších charitních službách

Na přelomu října a listopadu bylo na základě plošného testování v Domově sv. Alžběty zjištěno, že zhruba třetina zdejších seniorů byla pozitivní na přítomnost nemoci covid-19, zasažena byla dále větší část personálu. Z důvodu karantén většiny pečovatelek a sester vypomáhali v Domově dobrovolníci, jimž patří velké poděkování. Na nemocné klienty i pracovníky myslel při modlitbách a mších svatých prezident Diecézní charity Plzeň a emeritní biskup plzeňský Mons. František Radkovský. V Domově vypomáhal i otec Pavel Petrašovský a otec Libor Buček a s pomocí se hlásí další kněží.

Diecézní charita Plzeň děkuje všem dobrovolníkům, kteří se do této služby zapojili. Děkuje dále Biskupství plzeňskému za uvolnění kněží pro dobrovolnou pomoc Charitě, již využila také například Charitní pečovatelská služba Blovice, Spálené Poříčí. I na dalších místech obětavě pomáhají kněží místních farností, dochází-li k oslabení počtu našich pracovníků.

Velký dík dále náleží Magistrátu města Plzně, který ihned pro prokázání nákazy v Domově sv. Alžběty věnoval diecézní charitě množství osobních ochranných prostředků – 5 000 jednorázových rukavic, 1 500 respirátorů FFP2 a 100 návěšnických ochranných obleků.

Děkujeme Ministerstvu práce a sociálních věcí, které nás nenechalo na holičkách a umožnilo nám další nákup testovacích přístrojů, osobních ochranných prostředků a podpořilo provozní náklady těžko zkoušených služeb.

Ředitel diecézní charity, Jiří Lodr, děkuje všem charitním službám, které se intenzivně podílejí na boji s nezvaným hostem covid-19, a za veškerou pomoc a podporu.

Sbírka potravin

Pracovníci charity se opět jako dobrovolníci zúčastnili 21. listopadu celonárodní Sbírký potravin. Tato akce obvykle probíhá dvakrát ročně, avšak její letošní jarní kolo bylo z důvodu epidemiologické situace zrušeno. Potravinové banky, kam se vybrané zboží sváží, ale již delší dobu hlásí nedostatek zásob. Podzimní kolo bylo tedy velmi důležité pro doplnění rezerv před zimou. Právě z potravinových bank je čerpána převážná část potravinové pomoci, která je Charitou a dalšími nevládními organizacemi distribuována potřebným při veřejných výdejích nebo prostřednictvím azylových domů či terénních sociálních služeb.

Naše služby a zejména klienty je možné podpořit také individuálním darem potravin do Potravinové banky Plzeň. **Příjem probíhá celoročně** a v současné době bezkontaktně na adrese Politických vězňů 5, 301 00 Plzeň, a to po předchozí telefonické domluvě na tel. 773 799 711 (Karel Rada, skladník) nebo 735 523 224 (Michaela Paikrtová, provozní manažerka). Další informace jsou k dispozici na stránkách www.pbplzen.cz nebo Facebooku Potravinové banky Plzeň. Děkujeme vám.

Diecézní charita Plzeň

Evangelium na každý den 2021

Pastorační centrum nabízí brožuru, ve které je vytištěno evangelium na každý den a krátké zamyšlení od P. Angela Scarana Th.D. Brožuru vydaly Paulínky a je v běžném prodeji za 109 Kč, na biskupství je možno ji objednat (pastoracni@bip.cz, poštovné 34 Kč) či zakoupit na vrátnici (POZOR! Pouze v čase 8-14 hod.) za 70 Kč.

ADVENT

+ VÁNOCE

online

Vzhledem k pokračujícím protiepidemiologickým opatřením chystá Pastorační centrum na advent a Vánoce řadu nabídek, které budou zahrnovat streamované bohoslužby biskupa Tomáše, adventní probuzení – adventní inspiraci na jednotlivé dny adventu, adventní půlhodinky, návrhy domácích nedělních bohoslužeb, on-line rekolekci s biskupem Tomášem, nedělní stránku pro děti a další. Více se dozvíte na webových stránkách biskupství www.bip.cz/adventavanoce2020. První dvě plánované akce se konaly v sobotu 28. listopadu (videonahrávka biskupa Tomáše ke vstupu do adventu + návod na domácí požehnání adventního věnce) a v neděli 29. listopadu v 10 hodin (streamovaná bohoslužba biskupa Tomáše pro celou diecézi).

Z další nabídky vybíráme:

On-line adventní rekolekce s biskupem Tomášem „Umět se těšit“ v sobotu **5. prosince** v čase 9.30–12.00

Adventní půlhodinky 30. listopadu („Blíží se k nám doba smilování aneb půlhodinka adventní hudby“) s manžely Noskovými a **13. prosince** („Co již dávní proroci aneb půlhodinka varhanní improvizace“) s Pavlem Černým, vždy od 15. hodin.

Centrum pro rodinu

Křesťanská psychoterapeutická poradna

při biskupství nabízí poradenství v oblasti rozvoje osobnosti, těžkých životních situací, mezilidských vztahů, manželské poradenství a párovou terapii (více na www.poradnaukaplicky.cz). Poradnu vede psychoterapeutka Marie Kutilová, možnost on-line konzultací. Domluva: mankak@tiscali.cz, 606 710 631.

Poradna Přirozeného plánování rodičovství

Vyškolené instruktorky Vám nabízejí bezplatné konzultace ohledně symptotermální metody přirozeného plánování rodičovství, plánování početí ... Domluva na tel. 774 213 186 (Věrka) nebo 776 200 028 (Hanka).

Kontakt: rodiny@bip.cz

ADVENT =
+ VÁNOCE
online

Adventní probuzení	- uvedení do všedních dnů adventu
Adventní výzva	- uvedení do adventních nedělí
Domácí bohoslužby	- návrhy na domácí nedělní bohoslužby
Cestou do Betléma	- nedělní list pro rodiny s dětmi

<https://www.bip.cz/adventavanoce2020>

DCM, Františkánská 11, Plzeň 301 00 (vchod vedle Muzea církevního umění)
 FB: DCM Plzeň; web: dcm.krestan.org; Instagram: [dcm_plzen](https://www.instagram.com/dcm_plzen); YouTube: DCM Plzeň.
 Kontakt: dcm@bip.cz.

Probíhá...

Společenství

Pravidelná společenství probíhají také nadále setkáváním ve virtuálním prostoru. Náplň společenství tvoří u některých z nich témata k diskusi či katechezi, u jiných ke sdílení či společné modlitbě.

Hora online

Vysokoškolské společenství Hora v této době neustále pokračuje v programu, vysíláme díky livestreamu mše svaté, už jsme spolu takto virtuálně mohli prožít i chvály, které jsou vždy první sobotu v měsíci. Společenství rozhodně neumírá, jen žije jiným způsobem. Můžete se každou středu po mši svaté těšit na pestrý program, např. chvály, deskové hry, společné vaření nebo rozhovory.

ComeCloser

Do karanténních časů vám přinášíme také projekt #ComeCloser – cestopis. Krátká videa od konkrétních lidí z naší diecéze. Hlavní myšlenkou je přiblížit místa napříč tímto koutem České republiky. Video jsou natáčena skrze celou Plzeňskou diecézi. Najdete je na našem kanále YouTube, FB či Instagramu.

Adventní kalendář – výzva

Advent je chápán jako příprava na slavení Narození Páně. Čas ztišení a těšení nejen na příchod Ježíška, ale také na vše hezké, co je spojené s prožíváním Vánoc. Chceme vás pozvat do naší adventní výzvy. Každý den jeden úkol, který vás pobaví a vnese do dnešních monotónních dnů radost a pestrost. Na FB a Instagramu každý den najdete výzvu. Jsou trochu o poznání sebe sama a taky překování vlastní komfortní zóny.

Celostátní setkání mládeže se přesouvá na srpen 2022

Vzhledem k nepříznivé situaci v souvislosti s pandemií Covid-19 a rozhodnutí

biskupů se Celostátní setkání mládeže přesouvá na srpen 2022. Celostátní fórum mládeže, které předchází Celostátnímu setkání mládeže, se přesouvá na jaro 2022. Na 124. plenárním zasedání na Svatém Hostýně biskupové rozhodli o přeložení termínu Celostátního fóra mládeže na jaro 2022 a Celostátního setkání mládeže v Hradci Králové na srpen 2022.

Celostátní fórum mládeže je prostor pro společnou modlitbu, vzájemné naslouchání, poznání, dialog a inspiraci. Účastní se ho delegáti, kteří jsou vybíráni z jednotlivých diecézí, hnutí, řeholí, spolků, vysokoškolské pastorace a dalších skupin. Celostátní setkání mládeže představuje určitou obdobu největší světové mládežnické akce katolické církve, kterou jsou Světové dny mládeže, které se konají obvykle jednou za 3 roky a ty nejbližší se uskuteční v srpnu 2023 v portugalském Lisabonu. Smyslem setkání je pomoci mladým lidem upevnit jejich vztah s Bohem a nalézt inspiraci pro další dynamiku tohoto vztahu. Setkání je doprovázeno bohatým, duchovně a kulturně zaměřeným programem.

(zdroj: Sekce pro mládež ČBK)

Bylo zveřejněno logo Světových dnů mládeže 2023 v Lisabonu

V pátek 16. října, který je také dnem výročí zvolení sv. Jana Pavla II. papežem, se konala virtuální prezentace nového loga nejbližších Světových dnů mládeže v Lisabonu. Původně se SDM měly konat v roce 2022, ale v důsledku pandemie byly přesunuty na srpen 2023.

Při prezentaci, která byla vysílána ve 22 jazycích, byla v pátek zároveň uveřejněna také oficiální webová stránka Světových dnů mládeže 2023.

Vítězné logo bylo vybráno v mezinárodní soutěži, kterou propagoval Místní organizační výbor (LOC) za účasti stovek soutěžících ze 30 zemí na pěti kontinentech. Logo, které vytvořila 24letá portugalská designérka Portugalka Beatriz Roque Antunez, je laděné do trikolóry portugalské státní vlajky, tj. zelená, červená a žlutá. Maticky je inspirované mottem SDM 2023, kterým jsou slova z Evangelia podle sv. Lukáše „Maria se vydala na cestu a spěchala.“ (Lk 1,39)

Dominantní část loga tvoří kříž, symbol nekonečné Boží lásky, ze kterého vše vychází. Křížem vertikálně prochází vlna, která představuje cestu. Jde o pozvání adresované mladým, aby nezůstávali stát, ale aby byli protagonisti při budování spravedlivějšího a bratrštějšího světa. Cesta také připomíná Pannu Marii, která spěchá za Alžbětou, aby jí mohla sloužit. Tento pohyb zdůrazňuje výzvu mladým lidem, aby obnovili svoji „vnitřní sílu, své sny, nadšení, naději a velkorysost“ tak, jak se píše v exhortaci Christus vivit (č.20). Na bílé cestě je paralelně zobrazená žlutá vlnka symbolizující Ducha svatého a červený růženec, který připomíná osobní úctu portugalského lidu k Panně Marii Fatimské i tamější důležitou poutnickou tradici.

Součástí loga je také silueta tváře Panny Marie, která je zobrazená z profilu. Jak v tiskové zprávě vysvětluje autorka loga, v evangelijním úryvku, který je mottem blížících se SDM, „Maria nezůstává stát, ale rozhoduje se uskutečnit návštěvu své sestřenice. Je to pozvání mladým, aby nezůstali stát, aby něco dělali pro budování světa a nenechali ho v rukou druhých, protože všichni potřebujeme, aby mladí vzali svět do svých rukou.“

(Tereza Myslílová, církev.cz)

Kostely a kaple Nejsvětější Trojice ve vikariátu Sokolov (1.část)

Kostely a kaple

Ve vikariátu Sokolov se nachází opět větší počet kostelů a kaplí zasvěcených Nejsvětější Trojici. Úcta k ní se rozšířila až v 18. století, a tak se jedná spíše o mladší stavby.

Nejstarší stavbou je kostel v **Nové Vsi** nedaleko Bečova. U jeho počátků je zaznamenána legenda o splnění přání bezdětných manželů Pichlových, aby jim bylo požehnáno potomky. Po narození dvou synů se Jiří Pichl spojil s dalšími osadníky a společně postavili uprostřed návsi kapli Korunování Panny Marie, vysvěcenou v roce

1709. Kaple byla v roce 1730 rozšířena o loď s průčelní věží. Při opětovném svěcení kostela v roce 1733 bylo zasvěcení rozšířeno i na oslavu Nejsvětější Trojice. Skoro nová věž musela být po třech desítkách let rozebrána a znovu postavena v letech 1764 až 1771. Z vnějšího pohledu je kostel trochu přikrčený, ale jeho poměrně bohatě zdobená věž s méně obvyklým cibulovitým zastřešením vzbuzuje dobrý dojem. Nad portálem v přízemí věže je datum 1767. Zvenku kostela bývala malá kaple s kamennou sochou Panny Marie Altöttingské, která je nyní uchovávána v opravené márnici na místním hřbitově.

Po odsunu německých obyvatel klesl počet těch zbylých na pouhých 4 % předválečného stavu a obec byla zahrnuta do vojenského prostoru Prameny. Kostel byl přestavěn na kulturní dům a kino pro vojáky, jeho vnitřní vybavení bylo téměř celé vyklizeno, dokonce i jeho barokní kazetový strop byl rozebrán a částečně odvezen na hrad Loket. Nádherný rozvilinový hlavní oltář od vynikajícího sochaře Johanna Stilpa z Chebu zdobí nyní kostel v Radošovicích u Benešova. Oltář pocházel ještě z prvotní kaple a znázorňuje Korunování Panny Marie. Varhany a několik předmětů z výzdoby se dostalo do kostela sv. Václava ve Václavícih, také na Benešovsku. Od roku 2011 je kostel v majetku obce, která jej postupně opravuje.

Kaple, jejíž původní zasvěcení sv. Anně bylo změněno na zasvěcení Nejsvětější Trojici, stojí u zámku v **Kaceřově** u Chlumu sv. Máří. Je zajímavé, že původní zasvěcení se objevuje jen ve vlastivědných publikacích, v církevních katalozích je uveden titul Nejsvětější Trojice. Novogotická kaple vznikla přestavbou obydlí zámeckého zahradníka v 90. letech 19. století. Stavba byla rozšířena o polokruhovou apsidu a na valbové střeše byla přistavěna čtyřhranná sanktusová věžička. Na podélné jižní straně kaple nad potokem je zasazen renesanční reliéf se znaky majitelů panství, který asi pochází ze starého, již zbořeného sídla. Kdy došlo k přesvěcení kaple, není známo, ale jako kaple Nejsvětější Trojice je vedena v katalogu Pražské arcidiecéze již v roce 1922. Nedaleko od kaple v centru obce se nachází krásná kruhová stéla s vyobrazením Nejsvětější Trojice z konce 18. století.

Na území obce Krajková, přesněji osady **Dolina**, byla postavena na Šibeničním vrchu (666 m. n. m.) poněkud neobvyklá otevřená kaple Nejsvětější Trojice. Stalo se tak v letech 1914 až 1917 z iniciativy faráře z Oloví Georga Marcka. Kapli stavěl místní štukatér Josef Fischer ze strusky z rotavských železáren, kterou

vlepoval do betonu. Kaple má tvar jeskyně se dvěma věžičkami. Jedna věžička je zvonící a druhá kazatelnou. Kaple nahradila sloup s vyobrazením Nejsvětější Trojice, namalované na plechu od karlovarského rodáka Ernsta Hahmanna z roku 1914. Jde o památku na příběh pekaře z Oloví Josefa Pinhacka, který zde zažil bouřku s mnoha blesky. Slíbil, že jestli bouři přežije, zavěsí na strom v tom místě obraz Nejsvětější Trojice. Josef Fischer se úplného dokončení kaple nedožil, padl v 1. světové válce v roce 1915 u Tarnopolu ve východním Polsku. Pravidelné poutní bohoslužby se zde konaly do roku 1966, v současné době znovu ožívají. Kaple i okolí je dobře udržováno, jsou zde i lavice pro poutníky.

karmelitánské nakladatelství **informuje**

KNA

S chutí a zalíbením listuji v knižní novince. Je tak čerstvá, že cítím vůni jejích slov. Je to kniha o evangelizaci, něco jako kuchařka, neboť misie se také podobá společenství u jídla a pohostinnosti. (Mission Possible, Otto Neubauer). Zaujalo mě jedno z přemíry krásných svědectví. Manželé se domluvili, že si neřeknou, jak se budou postit, ale jestli to ten druhý na konci nějak pozná. Jak běžely dny, tak manželku občas napadlo, cože má za půst její muž? Viděla, že jídelníček nezměnil, dopřeje si skleničku, i na oblíbený film se podívá. Když půst skončil, ptal se jí manžel. „Jak ses cítila po celou dobu?“ „Zajímavé, bylo mi moc hezky, ale co jsi dělal ty zvláštního?“ „Snažil jsem se, abych tě nekritizoval, ani nahlas, ani v srdci.“ To může být vzácný lék do adventu, i na tíživou dobu korony. Je nadosah každému vnímavému srdci.

Majka Lachmanová

Nepřehlédněte informace z Karmelitánského knihkupectví

Otevírací doba v případě, že vláda povolí otevření knihkupectví:

prosinec 2020

pondělí až čtvrtek: 9:00 – 18:00

pátek: 9:00 – 16:00

sobota 12. 11. a 19. 11.: 9:00 – 16:00

Poslední otevřený den středa 23. 12. do 18:00 hod.

Od 24. 12. 2020 do 4. 1. 2021 zavřeno z důvodu čerpání dovolené.

Novinky z KNA můžete také objednávat na plzen@kna.cz nebo na t. č. 602 506 287. V případě zavřeného obchodu dostanete zprávu o možnosti a způsobu vyzvednutí. Vánoční nabídka knih, svící a betlémů je veliká a pestrá.

S Pánem Bohem se žije naživo, Aleš Opatrný. Autor je známý a oblíbený kněz, pastora-
lista, ale celý jeho životní příběh zná málokdo. V knižním rozhovoru s Tomášem
Kutilem dává nahlédnout do svého soukromí, zázemí i názorů. Dozvídáme se,
z jaké rodiny pochází, jak hledal víru i své místo ve světě, co pro něj znamenalo
veslování a práce ve fabrice i jak dospěl ke kněžství. V jednotlivých kapitolách
sledujeme jeho začátky v Plzni, „vyhnanství“ v Toužimi i dobu, kdy službu kněze
vykonávat nesměl. Jedním dechem se čtou další a další kapitoly a vyprávění
končí symbolicky na Vyšehradě – tam hleděl z Vltavy coby veslař, tam dnes bydlí
a tam za ním přijíždějí lidé z celé republiky.

Mission Possible, Otto Neubauer. Misie je jako vaření – žádná kouzla, svede to každý! Cítíme ji jako „vůni slavnostní hostiny“, jak to nově definuje papež František. Tato příručka tedy může být považována za svého druhu kuchařku, protože misie je hodně podobná společenství u jídla a pohostinnosti. Jídlo potřebujeme všichni, hosté i kuchaři. Potřebujeme však nutně i duševní stravu, bez níž společnost hladoví. Stejně jako kuchař pokrm připravuje, sdílí i „misionář“ víru s druhými.

U ambonu. Od chvíle, kdy se kvůli koronavirové krizi uzavřely všechny kostely, odstartoval podcastový projekt U ambonu, v jehož rámci šest známých kněží každý den komentovalo evangelijní čtení. Vznikl tak unikátní soubor duchovních promluv, které nejen zajímavě vykládají text Písma a související témata, ale zachycují i nové přemýšlení o tom, jak v moderním světě žít křesťanství, jak se vyrovnávat s nečekanými a zásadními zvraty, které představovala například daná krize, jak vystoupit ze zabydleného prožívání víry směrem k větší dospělosti a autenticitě. *Ladislav Heryán* je známý salesián a autor řady knih. *Josef Prokeš* je jihočeský kněz a autor výrazné knižní prvotiny *Pán se stará*. *Pavel Pola* je bosý karmelitán, převor kláštera u Panny Marie Vítězné (Jezulátko). *Petr Glogar* je bosý karmelitán a představený projektu Fortna na Hradčanech. *Tomáš Roule* je kněz a spirituál kněžského domu Nepomucenum v Římě. *Petr Vacík* je jezuita, ředitel Exercičního domu v Kolíně.

Vánoční zázrak, Stormie Omartianová. Tentokrát opustila své obvyklé téma a sepsala dílko Vánoční zázrak, v němž vypráví události Kristova narození současným jazykem. Součástí každé kapitoly je úryvek z Písma svatého a modlitba. Kniha nás může provázet dobou adventní, ale nabízí se i jako milý vánoční dárek.

Advent a Vánoce pro nejmenší. Chcete strávit krásný Advent a Vánoce? Hledání rozdílů, omalovánky, bludiště, puzzle, samolepky, vybarvování a spousta dalších her! 20 zábavných úkolů pro děti od 3 do 6 let.

Dopis biskupa Nuzíka zdravotníkům a pomáhajícím

Přinášíme dopis olomouckého pomocného biskupa Josefa Nuzíka, předsedy rady ČBK pro zdravotnictví, který je určený všem zdravotníkům a těm, kteří v současné situaci jakkoliv pomáhají.

Vážení lékaři, drazí zdravotníci, milí nemocniční kaplani a všichni, kteří pomáháte, na konci minulého roku se v Číně objevil virus COVID-19 a po několika měsících vstoupil tento nezvaný host bez zaklepání i do našich dveří. Od té doby se s ním potýkáme, a protože jsme se ocitli v takové situaci poprvé, není divu, že tento střet provází hledání, omyly, pokusy o nápravu a neustále se měnící rozhodnutí. Každý krok vlády je v médiích i doma hojně komentován odborníky, samozvanými experty či laiky, nařízení zasahují do všech sfér života společnosti a jejich důsledky se projevují v soukromí i v zaměstnání.

Opatření vydaná v souvislosti s epidemií dopadají také na VÁS, neboť máte rodiny, cestujete do práce, nakupujete, bavíte se, prostě žijete. Mnohým lidem se zdají restrikce příliš drastické a těžko splnitelné a jen s obtížemi či nechutí se jim podřizují. Jsou přesvědčeni, že je to maximum, co vydrží. VY naopak pomyslnou hranici snesitelného dennodenně posouváte navzdory riziku, které je s tím spojeno. Zatímco my ostatní se hledíme kontaktů s těmi, kteří by pro nás mohli být zdrojem nákazy, chránit, VY jdete při každé své službě tomuto nebezpečí vstříc. Zasloužíte uznání a obdiv nejen za to, jak v extrémně náročných podmínkách zvládáte svou profesi, ale také za to, jak jste se k této mimořádné výzvě postavili – jako ke svému poslání, nejen povinnosti.

Už řadu let žehnám houkající vozy záchranné služby, které mě míjejí, slovy: „Veď, Bože, tohoto lékaře a celý tento záchranný proces, aby se dostalo pomoci tomu, kdo je v nebezpečí života.“ Rád bych vás, milí zdravotníci, ujistil, že obdobnou prosbu v tomto složitém období pronáším nejen já, ale mnoho kněží a řeholních sester i věřících, kteří se za VÁS modlí: „Ať Vás Bůh zachovává ve zdraví duše i těla, pomáhá zvládat stres a překonávat únavu, abyste mohli pokračovat ve svém poslání a službě nemocným a pomáhali jim v návratu ke svým blízkým a do svého prostředí.“

Na podzim vyhlášený nouzový stav spadá v církevním kalendáři do tzv. konce liturgického roku, kdy se každoročně v denní liturgii předčítají biblické texty o různých apokalyptických znameních, která budou předcházet konci světa a druhému příchodu Krista. Na těchto úryvcích mě vždy zaujme, jak Pán provede své věrné i tímto tak neobvyklým a dramatickým obdobím a všemi pro-

tivenstvími. Přeji nám všem, a modlím se za to, aby tomu tak bylo i v tento čas a v této situaci, kterou společně prožíváme. Aby dle přání papeže Františka vyšel z této krize náš svět lepší, ne horší. Děkujeme VÁM, drazí lékaři, zdravotníci a nemocniční kaplani, že k tomu napomáháte.

S požehnáním a se vzpomínkou v denní modlitbě

+ Josef Nuzik, předseda rady ČBK pro zdravotnictví
(převzato 2. 11. z webu www.cirkev.cz)

Dopis zdravotníkům

Do tohoto zpravodaje přispěli svými fotografiemi: Vladimír Křivka, Jana Lazarová, Soňa Pikrtová, Jan Soukup, Jiří Strašek a Petr Šimek.

Vážení čtenáři, vítáme také vaše obrazové a textové příspěvky do zpravodaje, které můžete posílat na adresu zpravodaj@bip.cz nebo poštou (nám. Republiky 35, Plzeň, 301 00).

Web plzeňské diecéze: www.bip.cz.

Na vaše příspěvky se těší Jana Lazarová, redaktorka.

ZPRAVODAJ PLZEŇSKÉ DIECÉZE

vydává 1x měsíčně Biskupství plzeňské,
nám. Republiky 35, 301 14 Plzeň.

Odpovědná redaktorka:

Jana Lazarová, e-mailová adresa redakce:
zpravodaj@bip.cz, tel.: 721 863 845, www.bip.cz.

Evidenční číslo MK ČR E22167.

Redakce si vyhrazuje právo upravovat zaslané příspěvky.
Tiskne MK-tisk Plzeň. Uzávěrka tohoto čísla: 15. 11. 2020,
uzávěrka příštího čísla: 15. 12. 2020